

Un magret a les Borges Blanques

GUILLER ROSSET / A3N

Un **novel·lista** professional sap què pot voler un lector que és posseït per la passió de la lectura de novel·les. Francesc Puigpelat (Balaguer 1959) ha triat l'ofici en un país en què han predominat els genials esbojarrats i els amateus permanents.

Una lectura atenta de les novel·les publicades per Puigpelat mostra la tenacitat del novel·lista i la feracitat del novel·lista professional.

Sense arribar a la fecunditat de Georges Simenon, Puigpelat ha publicat un nombre fenomenal d'obres. *Els llops* (2005) em sembla que és la seua obra més ambiciosa i celebrada. Potser el seu cap de brot, emperò Puigpelat ha esdevin-

gut una mena de Land Rover japonès capaç d'escriure sobre totes les coses imaginables, sempre amb un comú denominador: pren la història catalana com a font de mites i la història literària i política com a tema i espai de discussió.

Al meu entendre, és molt evident que la novel·la moderna naix en entorns urbans. El consum de lletra impresa és un fet que s'inicia, entre nosaltres, modernament, a la segona meitat del segle XIX, sempre en una classe mitjana professional, i pateix les oscil·lacions crítiques d'una cultura literària adés censurada, adés sotmesa a la pressió de les ideologies polítiques en voga,

adés amb l'esperit impetuós de la normalització lingüística o l'ansietat de les grans empreses capitalistes.

La novel·la és la gran temptació d'una generació d'ADN noucentista encapçalada per Sagarra i Pla. *Vida privada* de Josep Maria de Sagarra, amb una notable versió televisiva de Sílvia Munt, és un dels exemples més rellevants, però també les fluctuacions de Josep Pla o Eugeni d'Ors n'indiquen els dubtes de fons. Tanmateix, la via consumista sempre s'ha considerat de segona categoria fins a arribar a Manuel de Pedrolo, que s'atreu amb el gènere policíac.

Francesc Puigpelat pertany a una generació que ha incorporat llocs nostrats i temes característics d'una generació de post-guerra –el *baby boom* dels seixanta– amb una manca considerable de complexos i temors. *Magret i els anarquistes* n'és un exemple pertinent. Novel·la negra indiscutible, aprofita l'avenç per indagar en els personatges anarquistes d'un tipus com Llibert Tarrés, que pot ser considerat un prototipus interessant en un assumpte, l'anarquisme ibèric, que potser no ha tingut gaire fortuna literària en català. La gosadia de la novel·la és formal i temàtica. Els anarquistes continuen sent personatges incòmodes. Tant o més que els feixistes locals.

Si és veritat que, seguint l'esperit indòmit de Joan Fuster o Ramon Barnils, que advocaven per una novel·lística en català que s'encarés als assumptes conflictius de la nostra cultura, l'anarquisme català n'és un exemple màxim; el feixisme local n'és un altre. Francesc Puigpelat ha aconseguit d'escriure una magnífica novel·la negra en què literatura i història política es fonen eficaçment.